

Politisk aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Venstre om lovforslaget om Center for Cybersikkerhed

I forlængelse af Aftale på forsvarsområdet 2013-2017, der bl.a. indebærer en styrket indsats på cyberområdet, herunder en styrkelse af Center for Cybersikkerhed, og den politiske aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Venstre om en ny styrket regulering af Forsvarets Efterretningstjenestes virksomhed har regeringen, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Venstre (herefter benævnt aftaleparterne) den 1. maj 2014 indgået aftale om lovforslaget om Center for Cybersikkerheds virksomhed.

Aftaleparterne noterer sig, at det danske samfund i stigende grad er afhængigt af at kunne anvende mulighederne på internettet. Med stigende afhængighed følger imidlertid også øget sårbarhed, og udviklingen og udbredelsen af informations- og kommunikationsteknologi, særligt internettet, har skabt nye muligheder for, at der derigennem kan rettes alvorlige cyberangreb mod Danmark og danske interesser. Det er endvidere konstateret, at it-baseret spionage og tyveri af intellektuel ejendom i de senere år har medført et betragteligt værditab i flere lande.

Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at de alvorligste cybertrusler mod Danmark i øjeblikket kommer fra statslige aktører, der udnytter internettet til at spionere og stjæle dansk intellektuel ejendom, f.eks. patenteret viden, forskningsresultater og forretningshemmeligheder. Truslen kommer navnlig fra stater, som bruger informationerne til at understøtte deres egen økonomiske, militære og samfundsmæssige udvikling.

Siden Folketinget i juni 2011 enstemmigt vedtog GovCERT-loven, har der været bred opbakning fra partierne til at styrke indsatsen mod cyberangreb. Myndighedernes indsats er siden blevet samlet i Center for Cybersikkerhed, og der er i Aftale på forsvarsområdet 2013-2017 afsat midler til at styrke indsatsen på cyberområdet, herunder specifikt til yderligere styrkelse af Center for Cybersikkerhed.

Alle partier i Folketinget, bortset fra Enhedslisten, vedtog i maj 2013 en ny lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE-loven). Det fremgår af denne lov, at Center for Cybersikkerhed er en del af Forsvarets Efterretningstjeneste, men at centerets virksomhed skal reguleres særskilt.

Forslaget til lov om Center for Cybersikkerhed udmønter således Folketingets beslutning i FE-loven, og formålet er først og fremmest at etablere et samlet lovgrundlag for centeret, og herunder foreslå, at en række af de centrale principper i persondataloven også skal finde anvendelse på Center for Cybersikkerheds virksomhed.

Aftaleparterne noterer sig, at lovforslaget i vid udstrækning er en videreførelse af den gældende GovCERT-lov, hvor der bl.a. blev indført en adgang til indgreb i meddelelshemmeligheden uden retskendelse.

Særligt på baggrund af den alvorlige udvikling i trusselsbilledet foreslås det med lovforslaget, at Center for Cybersikkerhed får styrket mulighederne for at beskytte Danmark mod cyberangreb. Det vil især ske ved en udvidelse af centerets muligheder for at undersøge sikkerhedshændelser, herunder cyberangreb, i samarbejde med myndigheder og virksomheder, således at der i større omfang end i dag kan indhentes de informationer, som er nødvendige for at afklare, hvilke angrebsværktøjer og – metoder som er anvendt ved sikkerhedshændelser. Dette vil styrke muligheden for at forebygge nye og tilsvarende hændelser.

På baggrund af høringen over lovforslaget er aftaleparterne enige om, at der foretages en række præciseringer og tilføjelser i forslaget til lov om Center for Cybersikkerhed.

Således understreges det i lovteksten, at tilslutning til Center for Cybersikkerheds netsikkerhedstjeneste er frivillig og kun kan ske efter anmodning fra den enkelte myndighed eller virksomhed.

Endvidere præciseres i lovteksten, at netsikkerhedstjenesten kun kan videregive trafikdata (tekniske oplysninger om kommunikationen), hvis der er begrundet mistanke om en sikkerhedshændelse. Det præciseres også, at hvis data fra centerets netsikkerhedstjeneste videreformidles til den øvrige del af FE, vil FE kun kunne videregive disse data efter de restriktive regler, der gælder for Center for Cybersikkerhed, herunder at indholdet af kommunikation kun kan videregives til dansk politi og ingen andre, heller ikke udenlandske efterretningstjenester.

I øvrigt anføres i lovforslaget, at efterforskning af strafbare forhold som hidtil er en politiopgave, ligesom det nære samarbejde mellem politiet og Center for Cybersikkerhed beskrives.

Endvidere anføres, at internetudbyderes tilslutning til netsikkerhedstjenesten ikke omfatter data fra kundernes internetforbindelser, og at netsikkerhedstjenesten ikke kan stille krav om eller anmode om, at internetudbydere blokerer for internettrafik, ligesom det præciseres, at Center for Cybersikkerhed ikke med loven får hjemmel til at kræve krypteringsnøgler udleveret.

Endelig fastlægges, at Tilsynet med Efterretningstjenesternes årlige redegørelse om tilsynet med Center for Cybersikkerhed skal indeholde statistiske oplysninger om centerets behandling af personoplysninger, herunder oplysninger om antallet af modtagne klagesager i såvel centeret som tilsynet, oplysninger om antallet af aktindsigtssager og afgørelsen af disse samt oplysninger om antallet af sager med relation til sikkerhedshændelser, der er behandlet i centeret.

Redegørelsen skal ligeledes indeholde en fuldt ud anonymiseret beskrivelse af en eller flere konkrete cyberangreb samt en statistik over antallet af tilfælde, hvor en analytiker fra Center for Cybersikkerhed på baggrund af indgreb i meddelelshemmeligheden har foretaget en analyse af data. Denne statistik skal desuden indeholde en overordnet kategorisering af, hvor alvorlige disse tilfælde har været.

Redegørelsen suppleres af en årlig beretning fra Center for Cybersikkerhed, der også beskriver centerets aktiviteter på det forebyggende område og bringer statistiske oplysninger herom. Desuden skal beretningen indeholde et overblik over de trusselsvurderinger m.v., der er udsendt i årets løb, således at virksomheder og offentligheden kan få et overblik over risikoen for cyberangreb. Herudover udgiver centeret løbende vejledninger, situationsbilleder og lign.,

ligesom en oversigt over de tilsluttede myndigheder og virksomheder også regelmæssigt bliver offentliggjort. Oversigten vil også omfatte statistiske oplysninger om antallet af myndigheder og virksomheder, der midlertidigt er tilsluttet netsikkerhedstjenesten.

Hermed styrkes offentlighedens kendskab til Center for Cybersikkerhed, hvis virksomhed i øvrigt er præget af åbenhed, vejledning og information.

På den anførte baggrund er aftaleparterne enige om, at der med lovforslaget gennemføres en styrket indsats for at beskytte Danmark mod cyberangreb med behørig respekt for retssikkerheden og den personlige frihed.

Endelig er aftaleparterne enige om, at der skal udarbejdes en rapport om erfaringerne med den nye lovgivning, som oversendes til Folketinget 3 år efter lovens ikrafttræden. Til brug for rapporten vil der blive indhentet bidrag fra Center for Cybersikkerhed, der vil kunne oplyse om centerets almindelige erfaringer med hensyn til den nye lovgivning, og fra Tilsynet med Efterretningstjenesterne, der vil kunne oplyse om tilsynet med Center for Cybersikkerheds overholdelse af den nye lovgivning. Endelig vil Forsvarsministeriet indhente bidrag fra en eller flere uafhængige eksperter på cyberområdet, der kan medvirke til at belyse den nye lovgivnings betydning for kvaliteten og effektiviteten af Center for Cybersikkerheds opgavevaretagelse.